

inhoud

programmawet

Alle pensioentoezeggingen moeten geëxternaliseerd worden 1

reorganisaties

Is belastingneutraliteit bij inbreng nog altijd keuze? 3

korte berichten

Niet-aanlevering informatie pensioendatabank fiscaal bestraft 8

BIV : minimum en maximum geïndexeerd 10

Kort nieuws van de fiscus 10

In het Staatsblad van 1 tot 8 juli 2012 12

programmawet

Alle pensioentoezeggingen moeten geëxternaliseerd worden

Chantal HENDRICKX advocaat Vandendijk & Partners

Uiteindelijk zijn met de programmawet van 22 juni 2012 (BS 28 juni 2012) de aangekondigde pensioenmaatregelen gepubliceerd. In dit eerste artikel gaan we nader in op het verbod voor intern gefinancierde pensioentoezeggingen. Het grote nieuws is dat de verplichting om te externaliseren toch niet geldt voor bestaande interne toezeggingen. Daar is dan weer wel een speciale belasting op verschuldigd, en ze worden bovendien bevroren. Bedrijfsleidersverzekeringen daarentegen mogen nog drie jaar verder gefinancierd worden.

In het kader van de begrotingsopmaak voor 2012 werden eind vorig jaar al een aantal maatregelen op het vlak van aanvullende pensioenen aangekondigd (zie *Fisc. Act. 2011, 42/2 en 43/9*). De drastische maatregelen (o.a. een verplichte 'externalisatie' van de interne pensioenvoorzieningen) stuitten op een storm van protest. Uiteindelijk werd er na onderhandeling met belangengroeperingen uit de sector een en ander aangepast.

Verplichte externe pensioenopbouw

Zoals vastgelegd in het regeerakkoord, wordt het systeem van de intern gefinancierde pensioentoezeggingen voor zelfstandige vennootschapsmandatarissen afgeschaft. Dat betekent dat voortaan alle aanvullende pensioentoezeggingen moeten worden afgesloten en gefinancierd bij een verzekeraar of een pensioenfonds.

Bestaande interne toezeggingen: overgangsregeling

Maar de verplichting om ook de *bestaande* intern gefinancierde pensioentoezeggingen te externaliseren, die was aangekondigd in het regeerakkoord, komt er uiteindelijk niet.

Bijzondere eenmalige aanslag van 1,75 %

Bestaande intern gefinancierde pensioentoezeggingen mogen dus blijven bestaan, maar het bedrag van de pensioenvoorziening zoals dat geboekt was «op het einde van het laatste boekjaar met afsluitdatum vóór 1 januari 2012» wordt bevroren. Verdere financiering is dus niet toegelaten. Op dat bedrag van de bestaande pensioenvoorziening is een bijzondere eenmalige belasting verschuldigd ten belope van 1,75 % (art. 66 § 3 programmawet van 22 juni 2012). Die bijzondere aanslag zal worden ingekohierd samen met de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting of de belasting van niet-inwoners voor vennootschappen of rechtspersonen voor het aanslagjaar 2013.

De aanslag van 1,75 % wordt ook toegepast als de bestaande pensioenvoorziening toch wordt geëxternaliseerd. De bijzondere eenmalige aanslag is immers een compensatie voor het feit dat de vennootschap in het verleden over de interne pensioen-

ook aanslag bij externalisering

voorzieningen geen 'premietaks' van 4,4 % verschuldigd was, terwijl dergelijke premietaks wel betaald moest worden door vennootschappen die een *extern* gefinancierde pensioentoezegging (IPT-verzekering – 'individuele pensioentoezegging') hadden afgesloten.

niet aftrekbaar

De bijzondere eenmalige aanslag vormt fiscaal een verworpen uitgave (art. 66 laatste lid programmawet van 22 juni 2012).

... of iets meer bij spreiding**1,8 i.p.v. 1,75 %**

De belastingplichtige vennootschap of rechtspersoon kan ervoor opteren om de bijzondere eenmalige aanslag te spreiden over drie aanslagjaren, met name aanslagjaren 2013, 2014 en 2015. In dat geval wordt het tarief van de aanslag, voor elk van de drie aanslagjaren, vastgesteld op 0,60 % van het totaalbedrag van de pensioenvoorzieningen dat was geboekt op het einde van het laatste boekjaar met afsluitdatum vóór 1 januari 2012. Bij spreiding van de betaling van de bijzondere eenmalige aanslag betaalt men dus iets meer ($3 \times 0,60 \% = 1,80 \%$ i.p.v. 1,75 %).

In het geval dat men, na de keuze voor een gespreide betaling, niet langer onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting of belasting niet-inwoners voor vennootschappen of rechtspersonen (bv. wegens verplaatsing van de maatschappelijke zetel), zal in het aanslagjaar 2014 het tarief van de bijzondere eenmalige aanslag gelijk zijn aan 1,20 %.

Externalisering gestimuleerd**vrijstelling van premietaks bij omzetting**

Alhoewel er zoals gezegd geen enkele verplichting is, mogen de bestaande intern gefinancierde pensioenovereenkomsten ook geëxternaliseerd worden. Om vennootschappen en rechtspersonen daartoe aan te zetten, heeft de wetgever een vrijstelling van de 4,4 % premietaks ingesteld (art. 67 programmawet van 22 juni 2012, van toepassing vanaf 1 januari 2012).

externe toezegging : voordeeltarief bij uitkering

Het is markant dat de wetgever die vrijstelling niet heeft beperkt in de tijd. In principe is het dus mogelijk om de 'externalisering' uit te stellen tot bijvoorbeeld net vóór de pensionering van de bedrijfsleider. Zoals bekend, is een pensioenuitkering uit een IPT-verzekering die wordt betaald ten vroegste vanaf de 65e verjaardag aan een persoon die tot die leeftijd effectief actief is gebleven, slechts belastbaar aan het afzonderlijk tarief van 10 % (terwijl een intern gefinancierde pensioenuitkering in zulk geval belastbaar is aan 16,5 %) (zie *Fisc. Act.* 2005, 40/4 en 2007, 7/6).

Aanpassing onderhandse pensioenovereenkomst**belofde bedrag zal niet meer haalbaar zijn**

Aangezien de bestaande onderhandse pensioenovereenkomsten niet meer als zodanig mogen worden verdergezet, d.w.z. niet verder intern gefinancierd mogen worden, dringt een aanpassing van die overeenkomsten zich op. Vaak wordt immers in die onderhandse pensioenovereenkomsten een bepaald pensioenkapitaal toegezegd. Aangezien dat eindkapitaal niet langer intern kan worden opgebouwd, zal in de onderhandse pensioenovereenkomst het bedrag moeten worden beperkt tot het bedrag van de pensioenvoorziening dat is geboekt op het einde van het laatste boekjaar met een afsluitdatum vóór 1 januari 2012. Verder zullen ook eventuele andere bedragen die vermeld staan in de onderhandse pensioenovereenkomst, moeten worden gewijzigd, zoals bijvoorbeeld de onderhandse overlijdensdekking als er een is.

Bedrijfsleidersverzekeringen : respijt tot 2015

Een onderneming die een onderhandse pensioenovereenkomst sluit met de bedrijfsleider, kon voor de financiering daarvan ook een bedrijfsleidersverzekering afsluiten (in plaats van een pensioenvoorziening aan te leggen). Verzekeringstechnisch is een bedrijfsleidersverzekering een levensverzekering waarbij de onderneming optreedt als verzekeringsnemer én begunstigde, en waarbij de bedrijfsleider enkel de verzekerde is. De onderneming betaalt in haar hoedanigheid van verzekeringsnemer de verzekeringspremie, en ontvangt als begunstigde de verzekerde prestatie.

Bestaande onderhandse pensioenovereenkomsten die met een vóór 1 juli 2012 gesloten bedrijfsleidersverzekering worden gefinancierd, mogen worden verder gezet. Dat betekent dat in het kader van dergelijke bestaande bedrijfsleidersverzekering verder premies mogen worden betaald.

De wetgever heeft duidelijk minder problemen met een financiering van een onderhandse pensioenovereenkomst via een bedrijfsleidersverzekering dan via interne pensioenvoorzieningen. Wellicht is dat te verklaren door het feit dat over de premies die betaald worden in het kader van een bedrijfsleidersverzekering, sowieso een premietaks van 4,4 % verschuldigd is.

**omzetten tegen
midden 2015**

De wetgever heeft bovendien een overgangsregeling uitgewerkt om de bestaande bedrijfsleidersverzekeringen die een onderhandse pensioenovereenkomst financieren, op een fiscaal neutrale manier om te zetten in een IPT-verzekering. Het nieuwe artikel 515^{novies} van het WIB 92 legt een aantal voorwaarden op voor zo'n fiscaal neutrale omzetting. Zo moet de 80 %-grens worden nageleefd op het moment van de overdracht. Bovendien moet de aanvullende pensioentoezegging (die is onderschreven door de werkgever of de rechtspersoon in het voordeel van de betrokken werknemer of bedrijfsleider) worden aangepast en wel ten laatste op het ogenblik van de overdracht van de kapitalen of afkoopwaarden. De meest in het oog springende voorwaarde is echter dat de omzetting in een IPT-verzekering moet gebeuren binnen een termijn van drie jaar vanaf 1 juli 2012, d.w.z. dat de omzetting uiterlijk op 30 juni 2015 moet gebeuren. De omzetting in een IPT-verzekering vanaf 1 juli 2012 geeft géén aanleiding tot heffing van de 4,4 %-premietaks (net zoals bij de omzetting van een interne pensioentoezegging).

**vrijstelling van
premietaks bij
omzetting**

Gelet op het feit dat het aantal onderhandse pensioenovereenkomsten dat is gefinancierd via een bedrijfsleidersverzekering, sinds de WAP al sterk gereduceerd is, betekent de geschetste regeling dat ook de onderhandse pensioenovereenkomst die is gefinancierd met een bedrijfsleidersverzekering, een stille dood zal sterven.

**alleen 'key man
insurance' blijft over**

Uiteindelijk zal op termijn alleen de zogenaamde *key man-insurance* overblijven. Dat is een bedrijfsleidersverzekering die er enkel toe strekt de vennootschap in te dekken tegen de financiële gevolgen van het wegvallen van een bedrijfsleider. Men kan daarbij denken aan een schuldsaldoverzekering die de vennootschap sluit op het hoofd van de bedrijfsleider ter dekking van een lening die is aangegaan door de vennootschap.

Voor werknemers konden al sinds 16 november 2003 geen onderhandse pensioenovereenkomsten meer worden afgesloten, en nu wordt ook voor zelfstandige vennootschapsmandatarissen de deur van de onderhandse pensioenovereenkomsten definitief gesloten. Daarbij geldt wel een uitdoofscenario voor onderhandse pensioenovereenkomsten die zijn gefinancierd via een bedrijfsleidersverzekering.

Een volledig overzicht van de fiscale maatregelen uit de programmawet vindt u in *Fisc. Act. 2012, 25/7*. Voor de andere pensioenmaatregelen uit de programmawet verwijzen we naar p. 8 en naar het volgende nummer.

reorganisaties

Is belastingneutraliteit bij inbreng nog altijd keuze ?

Marnix VAN KEIRSBILCK advocaat-vennoot Dumon, Sablon & Vanheeswijck

Volgens het Brusselse hof van beroep moet het begrip 'inbreng van een algemeenheid van goederen' in artikel 46, § 1, 2° van het WIB 92 bij gebrek aan een eigen fiscale definitie worden begrepen in de zin van artikel 678 van het W. Ven., en heeft het dezelfde betekenis in het boekhoudrecht, het vennootschappenrecht en de verschillende takken van het fiscaal recht. Het artikel krijgt daarmee een draagwijdte die het op basis van de letterlijke tekst niet heeft. Verder stelt het hof (impliciet) dat een belastingplichtige sinds de invoering van het principe van de boekhoudkundige continuïteit niet meer kan opteren voor een *belaste* inbreng van een algemeenheid van goederen of een bedrijfstak, in de situaties waarvoor artikel